

Načrt novega zakona o gospodarskih zadrugah

O tej zadevi razpravlja »Trgovski list« v daljšem članku, iz katerega posnemamo sledeče:

Načrt novega zakona o gospodarskih zadrugah, ki je odlične važnosti tudi za trgovstvo, je končan. Po vestih, ki prihajajo iz Beograda, bo načrt zakona predložen vsem prizadetim gospodarskim organizacijam v izjavo, zato upamo, da bo tudi stanovskim zastopstvom naše trgovine dana prilika, da načrt proučijo in se k posameznim določilom izjavijo, da bo z zaslišanjem vseh prizadetih dana možnost, da se trenja, ki jih povzroča v praktičnem življenju sedanji zakon, odpravijo in uravnajo. To je iskreno želeli i v interesu trgovine i v interesu združništva. Nezdavi pojavi, ki jih vidimo danes vsepovsod, so v škodo obeh gospodarskih faktorjev in v tem tudi v škodo zdravega razvoja narodnega gospodarstva v splošnem. Zato se morajo taki nedostaki in take pomanjkljivosti v novem zakonu odpraviti.

Po časopisnih vesteh vsebuje načrt naslednja glavna določila:

Kaj je zadruga v zmislu načrta? Za zadrugo se smatra združenje, organizirano na vzajemnosti za skupno posredno ali neposredno podpiranje in pospeševanje gospodarskih interesov svojih članov. Doseženi poslovni prebitki se ne deli med člane ali pa se razdeli sorazmerno z doseženim prometom posameznih članov z zadrugo. Obrestovanje deležev, ki ne presega eskomptne obrestne mere Narodne banke, se ne smatra kot razdelitev dobička in se sme izvršiti samo v letih, ki so bila zaključena s poslovnim prebitkom.

Katere vrste gospodarskih zadrug razločuje načrt? Po svrhi zadrug razlikuje zakonski načrt posebne kreditne, konsumne, nabavljalne, produkcijske, kmetijske, živinorejske, perutninarske, prodajne, strojne, skladiščne, stanovanjske, zdravstvene in zavarovalne zadruge. Razen kreditnih zadrug, ki se smejo pečati tudi s sprejemanjem hranilnih vlog, in zavarovalnih zadrug, smejo ostale zadruge imeti po več svrh; vsaka taka zadruga se zlasti lahko peča tudi s poukom in vzgojo svojih članov in njihovih svojcev.

Po načrtu se delijo zadruge v zadrugo z omejenim in neomejenim jamstvom. Neomejeno jamstvo obsega vso imovino vsakega združnika, pri omejenem jamstvu pa je vsak združnik obvezan z eno ali večkratno denarno vrednostjo svojega deleža, kakor to določajo pravila.

Kdo sme ustanoviti gospodarsko zadrugo? Zadrugo more ustanoviti skupina najmanj sedem oseb, ki pravovojno razpolagajo s svojo imovino. Za ustanovitev zadrug ni potrebno predhodno odobrenje. Pri zadrugah, ki bi bile po trgovskem zakoniku obvezane za vpis v trgovski register, zadostuje vpis v združni register. Na obsegu zboru ima vsak član pravico na en glas, po pravilih pa tudi pravico na več glasov, toda ne preko pet glasov. S pravili se odreja, ali more posamezni združnik imeti po več poslovnih deležev in koliko največ. Kdor pristopi k zadrugi, ki je že vpisana v združni register, jamči tudi za one obveznosti, ki so nastale pred njegovim vstopom. Temu nasprotujoča pogodba je neveljavna.

Kaj predvideva načrt za posle, ki jih vršijo zadruge obrtoma? Kadar posebni zakoni vežejo gotove posle na koncesijo, tedaj je ta koncesija potrebna tudi zadrugam, ki morejo dobiti samo, če so predmetni posli predvideni v pravilih. Tako dovoljenje (koncesija) ni potrebno, če ga že imajo vsi združniki. Državno dovoljenje je potrebno za zavarovalne posle za izdajanje obveznic, ki se glasijo na pri-

nosnika, in za izdajanje blagajniških listov ter zastavnih listov. Zavarovalnim zadrugam more ban dati posebne ugodnosti na podlagi pravilnika.

Zadruge, ki imajo za cilj neposredno pospeševanje ali podpiranje gospodarskih interesov svojih članov, smejo te posle vršiti samo s svojimi združniki in z združno zvezo, pri kateri so vključeni, a posle, ki to le omogočajo, smejo vršiti tudi z nečlani.

Zlasti smejo kreditne zadruge sprejemati hranilne vloge tudi od nečlanov, produkcijske zadruge nabavljati sirovine tudi od oseb, ki niso združniki in jim prodajati izdelano blago; prav tako smejo zadruge za prodajo proizvodov te proizvode prodajati združnim članom in nečlanom.

Na podlagi odobrenja kmetijskega ministra v sporazumu s trgovskim ministrom smejo bani dovoliti zadrugam, da vršijo posle, ki so sicer pridržani le za promet z združniki, kulturnimi ter z državnimi in samoupravnimi ustanovami.

Ugodnosti in privilegiji za zadrugo. Gospodarske zadruge, ki se ustanavljajo po določilih zakona, uživajo najdalekosežnejše ugodnosti.

Oproščajo se vseh taks v poslovanju z državnimi in samoupravnimi organi, kakor tudi z združniki in nezdružniki, nadalje taks za zavarovalne posle v okviru zakonskih predpisov o teh poslih, poštnih in sodnih taks, vseh davkov, vseh doklad in dajatev državnih, občinskih in samoupravnih oblastev, kakor tudi carine na kmetijsko orodje, na umetna gnojila, na izdelana zdravila ter ostala sredstva za zdravljenje, pobiranje in preprečenje bolezni in škodljivcev domačih živali in kulturnih rastlin.

Država mora vsako leto vnesti v proračun primerne vsote za pomoč združništvu, za združno propagando, za združne šole, za pomoč produktiv-

WELLINGTON

WIMPASSING gumi škorenj, ki se oblači direktno na nogo.

Gladek, zelo eleganten v obliki in plemenit v liniji, daje WIMPASSING - Wellington škorenj dami vitko postavo, kakor to zahteva moda.

WIMPASSING-Wellington škorenj je sigurno najapartnejša zimska obutev, ki se je v zadnjih letih izdelala. Poleg tega varuje drage nogavice, kakor tudi telo pred prehlajenjem.

V črni in rujavi barvi z belo podstavo.

Za dame z nizko ali visoko peto, za deklice in deco z nizko peto.

Vsi pravi WIMPASSING gumi škornji imajo na vsakem podplatu s strani utlenjeno znamko.

WIMPASSING

Tvorniško skladišče: »PALMA« Zagreb, poštni predal 226.

nim zadrugam, za združno književnost in za ustanavljanje novih zadrug.

DOMAČE VESTI

d Vozne olajšave za Sokole. Na osnovi zakona o osnovanju Sokola kraljevine Jugoslavije je minister za promet predpisal pravilnik o znižani vožnji za člane Sokola kraljevine Jugoslavije na vseh državnih železnicah in parniških v državi. Pravilnik o voznih ugodnostih za funkcionarje in člane Sokola kraljevine Jugoslavije pri potovanjih na državnih železnicah in parobrodih vsebuje naslednje določbe: Stalno brezplačno karto I. razreda za vse proge v državi dobe prvi namestnik starešine, savezni načelnik in savezna načelnica ter predsednik prosvetnega odbora. Karte za posamezna potovanja lahko dobe po potrebi vsi člani izvršilnega odbora saveza SKJ. Člani uprave saveza, ki stanujejo izven Beograda, dobe za vsako potovanje na seje brezplačno karto I. razreda. Vsaka župa dobi dve stalni letni brezplačni karti II. razreda. Člani, članice, naraščaj in deca uživajo posebne ugodnosti pri skupnih izletih, pri potovanju na letovanje itd. Če jih je najmanj 10, imajo pravico do polovične vožnje, v oddaljenosti nad 100 km pa lahko uporabljajo tudi brzovlak. Za javne nastope je prevoz potrebnega orodja in drugih priprav brezplačen. Za udeležence vsesokolskih zletov doma in na tujem imajo vsi člani pravico do četrtinske vožnje.

d Sprememba trošarine. Nj. Vel. kralj je 12. t. m. podpisal in proglasil zakon, s katerim se spreminjajo nekatere stopnje državne trošarine. Državna trošarina na vino je zmanjšana za polovico in sicer od 100 na 50 Din pri hektolitru. S tem je vlada ugodila želji vinogradnikov, ki smatrajo visoko trošarino kot največjo oviro za konzum vina in kot enega glavnih vzrokov za težki položaj našega vinogradništva.

Istočasno se zniža državna premija za izvoz vina od 100 na 80 Din, premija na izvoz mošta pa od 50 na 20 Din pri hektolitru. Da se vsaj deloma krije primanjkljaj na dohodkih, ki bo nastal zaradi znižanja trošarine na vino, se nekatere druge trošarine povišajo in sicer: državna trošarina na pivo od 5 na 7.50 Din od hektolitrske stopnje ekstrakta, kar predstavlja pri običajnem pivu povišanje približno od 60 na 90 par pri litru; trošarina na izvlečke (ekstrakte), esence in eterična olja z alkoholom od 3000 na 3500 Din; trošarina na špirit, ki se proizvaja v kmetijskih tvornicah špirita, od 20 na 24 Din pri hektolitrski stopnji, na špirit iz industrijskih tvornic in na uvoženi špirit pa od 23 na 28 Din od hektolitrske stopnje. S to novelo k trošarinskemu zakonu se poostrejuje tudi nekatere trošarinske kazni. Na dan po objavi te zakonske novele se morajo popisati vse količine piva, špirita in spirituosnih tekočin, na katere je že plačana državna trošarina. Razliko v trošarini v novi izmeri je treba plačati do 1. januarja prihodnjega leta. Pri pivu v prometu se vzame kot povprečna jakost 12 hektolitrskih stopenj ekstrakta.

d Železnica Koprivnica—Vraždin. Gradnja železniške proge Koprivnica Vraždin je zopet na dnevnem redu. Z gradbeni deli bodo pričeli najbrž že spomladi.

d Zgodovinsko društvo v Mariboru je sklenilo izdati poleg »Časopisa za zgodovino in narodopisje« veliko posamezno publikacijo: »Umetnostni spomeniki celjske dekanije«. Veliko delo je izpod peresa konservatorja g. M. Marolta v Celju in bo obsegalo nad 200 fotografij umetnin iz Celja in okolice. Delo, ki je že šlo v tisk, bo

predstavljalo na eni strani sodelovanje z Umetnostno zgodovinskim društvom v Ljubljani, ki je že izdalo kamniške umetnostne spomenike in ki izdaja sedaj vrhniške, na drugi strani in predvsem pa nadaljevanje dr. Stegenškovič del iz predvojnega doba. Ko stopa Zgodovinsko društvo v Mariboru z novo veliko posebno publikacijo pred našo javnost, pričakuje, da bo javnost podprla njegovo delo in počastila spomin pokojnega dr. Stegenška najlepše s tem, da poseže v kar največjem številu po novi umetnostno zgodovinski knjigi.

d Znižanje cen električnemu toku v Zagrebu. Zagrebški mestni plinsko-električni odbor je sklenil znižati cene električnemu toku v Zagrebu. Industrija bo plačevala od 80 par do Din 1.30 za kwh in se bo cena ravnala po skupni porabi Kdor bo rabil mnogo toka, bo plačal samo po 80 par kwh, kdor pa manj, po 1.30 Din. Za obrt so bile določene cene od 1.50 do 2 Din za kwh. Kdor rabi na leto 10.000 kwh, bo plačeval tok po 2 Din, od 10 do 20 tisoč kwh po 1.80 od 20 do 30 tisoč kwh Din 1.60 od 30 do 40 tisoč kwh 1.50 Din in nad 50.000 kwh toliko kakor industrija. Za zasebna stanovanja je določena cena 4 Din za kwh, dočim je bila doslej 5 Din. Za industrijo je bila cena doslej 2.50 Din, za obrt pa 3 Din.

d Agronomski glasnik. Izšla je 4. številka »Agronomskega glasnika« z naslednjo vsebino: † Prof. Stjepan Jurić; dr. B. Pešić: O uticaju kreča (apna) na apsorcionu moč zemljišta. Miša Nikolić: Kukuruz — raširenje i nazivi. Vijesti Saveza Udruženja Jugoslavenskih Agronoma. Literatura. — Redakcija lista je v Zagrebu, Aleksandrov trg 3, urednik je g. dr. Stjepan Poštić.

d Samomor znanega mariborskega trgovca. V soboto 13. t. m. zjutraj se je obesil v svoji manufakturni trgovini na Glavnem trgu v Mariboru 58-letni trgovec Martin Gajšek. Dejavnje je izvršil očitno v duševni

zmedenosti. Pokojnik je bil znana in priljubljena mariborska osebnost.

d **Pri lenivosti črevesa**, boleznijeter in žolča, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesa, obolenjih danke odpravi naravna »Franc Jožefova« grenčica zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnišnicah uče, da uravna »Franc Jožefova« voda izbornu delovanje črevesa. — »Franc Jožefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Iz Celja in okolice

c **Zaradi prekinjenega električnega toka** nismo mogli včeraj izdati »Nove Dobe«. Zato je izšel list šele danes dopoldne.

c **Rojstni dan Nj. Vel. kralja** (Razglas). V sredo dne 17. t. m. se bo obhajal rojstni dan Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. kot državni praznik. Hišne posestnike opozarjam, da morajo biti na ta dan vsa poslopja okrašena samo z državnimi zastavami. (Člen 29. zak. o nazivu in razdelitvi kraljevine in § 9. zakona o praznikih). Mestno načelstvo Celje, dne 14. decembra 1930. Mestni načelnik: Dr. Gorican s. r.

c **Na rojstni dan Nj. Vel. kralja** v sredo 17. t. m. se bo vršila slovesna služba božja ob 9. v župni cerkvi in v evangelijski cerkvi, ob 10. pa v pravoslavni kapeli v vojašnici kralja Petra. Poleg tega bodo tudi službe božje za šole. Zvečer bo priredil celjski oficirski zbor svečano zabavo v Narodnem domu. Vabila so že razposlana in veljajo kot vstopnice.

c **Sokolsko društvo v Celju** poziva članstvo, da se udeleži svečane službe božje, ki se vrši v sredo 17. t. m. v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja, v kroju. Sestanek 1/4 ure pred pričetkom službe božje — ura je razvidna iz obvestil v časopisju — v društveni telovadnici. Zdravo!

c **Gg. rezervni oficirji** se pozivajo, da se polnoštevilno udeležijo svečane zabave, ki jo priredi oficirski zbor v Celju v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra v sredo 17. t. m. v Narodnem domu. Začetek ob 21. Obleža svečana.

c **Brivski in damski frizerski lokali v Celju** bodo na državni praznik 17. decembra odprti od pol 8. do 11. dopoldne. Popoldne bodo odprti samo damski frizerski saloni in sicer od 17. do 19.

c **God kraljeviča Andreja**. Šolska poliklinika v Celju je proslavila v soboto 13. t. m. na pravoslavni praznik sv. Andreja god kraljeviča Andreja, pokrovitelja vseh šolskih poliklinik v državi. Proslave so se udeležili učenci vseh šol. Ob tej priliki so bili revni otroci pogoščeni in obdarovani.

c **Družabni večer CPD**. Na družabnem večeru Celjskega pevskega društva, ki se je vršil v soboto 13. t. m. v vseh gornjih prostorih Narodnega doma, razen velike dvorane, se je zbralo veliko število članstva in prijateljev društva. Kot uvod v večer je zapel mešani zbor Schwabov »Zvonove«, nato pa je predsednik CPD g. Fink nagovoril skladatelja g. dr. Antona Schwaba in Nestorja celjskih pevcev g. Ivana Likarja, ki ju je CPD imenovalo za svoja častna člana. Govornik je podčrtal pomen skadatelskega delovanja g. dr. Schwaba in zasluge ki si jih je pridobil dr. Schwab svojčas kot pevovodja CPD. Omenil je dalje, da pač menda ni nikjer društva, kjer bi sodeloval kak član aktivno od ustanovitve društva celih 36 let aktivno, kakor sodeluje g. Ivan Likar neumorno v CPD. Po govoru g. Finka sta dve gospodični izročili slavljenčema lepi diplomi. Diploma g. dr. Schwaba je akvarel, umetniško delo strok. učitelja g. Grašerja in predstavlja motivno venec najbolj znanih skladb g. dr. Schwaba. Po izročitvi diplom je zapel zbor Schwabov »Zdravo Marijo«, nato pa je župan g. dr. Gorican čestital slavljenčema. Pevci so že zapeli Premrlovo »Slovensko govorico«, »Pojdem u Rute«, medijumski »Dilidil dunda« in »Cincan cvrgudan« ter tri Schwabove prleške s harmoniko. V vseh prostorih se je razvila prisrčna in zelo animirana zabava, ki je trajala pozno v noč.

c **Častna diploma**, ki jo je izročilo CPD svojemu častnemu članu g. dr. Antonu Schwabu, umetniško akvarelno delo strokovnega učitelja g. Grašerja, je razstavljena za par dni v izložbi veletrgovine R. Stermecki, da si jo javnost ogleda.

c **Redni občni zbor Celjskega pevskega društva** za 36. društveno poslovno leto se vrši v petek 19. decembra ob 20. v pevski sobi v Narodnem domu. Spored je naslednji: 1. Otvoritev občnega zbora po predsedniku, 2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, 3. poročilo funkcijonarjev, 4. odobritev računov pretekle poslovne dobe, 5. volitev novega odbora, 5. slučajnosti. — V slučaju nesklajenosti se vrši eno uro pozneje na istem mestu z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki je sklepen brez ozira na število navzočih (§ 11. društ. pravil). — Pozivamo vse članstvo, da se občnega zbora udeleži točno in polnoštevilno. — Odbor.

Modne srajce

z dvema ovratnikoma za 48 Din nudi edino tvrdka **Vegi & Bevc, Celje**, Glavni trg 10, pri farni cerkvi.

c **Škoda vsled snega**. V nedeljo 14. t. m. popoldne je začelo v Sloveniji močno snežiti. Celje in okolica sta bila do večera že pobeljena. Vsled težkega, mokrega snega so se potrgale v Celju in okolici številne telefonske, brzojavne in električne žice ter antene. Sneg je podrl tudi nekaj dreves. Eno drevo je ležalo n. pr. v Sp. Hudinji čez državno cesto in skoro popolnoma zapiralo pot. Ponoči je ugasnila luč, ker so se potrgale nekatere žice na daljnovodu med Falo in Celjem. V ponedeljek ves dan ni bilo toka. Vse telefonske in brzojavne zveze so bile prekinjene. Ob 17.45 so zopet začele električne luči.

c **Elektrifikacija Lisc in Medloga**. Mestna elektrarna in plinarja v Celju je prosila sresko načelstvo za obrtno - oblastveno dovoljenje za gradnjo transformatorske postaje visokonapetostnega odcepa in nizkonapetostnega razvodnega omrežja v svrhu elektrifikacije Lisc in Medloga v celjski okolici. Zadevna komisijska poizvedba in obravnava bo v ponedeljek 22. t. m. s sestankom ob 10. dopoldne pri mestni elektrarni.

c **Občni zbor Strelske družine v Celju**. V ponedeljek 15. t. m. od 20.45 do 21.30 se je vršil v klubovi sobi Celjskega doma občni zbor Strelske družine v Celju ob razmeroma skromni udeležbi. Predsednik g. polkovnik Kostić je v uvodnih besedah poudaril važnost širjenja Strelskih dručin in potrebo, da se zainteresira zlasti mladina za lepi strelski sport. Društvo je imelo letos največjo težkočo z iskanjem primerne strelišča. Vojaška uprava je dala društvu na razpolago vojaško strelišče v Pečovniku, ki edino prihaja v poštev za društvene strelske vaje in tekme. Na tem strelišču se je vršilo jeseni poskusno, 2. novembra pa nagradno streljanje, ki je zelo lepo uspelo. Društvo je nedavno otvorilo dva strelska tečaja, ki ju obiskuje 35 gimnazijcev in 12 učencev trgovske šole. Sokolsko društvo se še ni odzvalo zadevnemu vabilu. Strelska družina je priredila doslej dva strelska večera na kegljišču v Celjskem domu in sicer 6. in 12. t. m. Društvo šteje 153 članov, 106 rednih in 47 podpornih. Društveno premoženje je naraslo od začetka leta od 559 Din na 7.864.15 Din. Denarni promet je znašal letos 25.649.70 Din. V novi odbor so bili izvoljeni naslednji gg.: predsednik polkovnik Vojislav Kostić, podpredsednik sreski načelnik dr. Hubad, tajnik poručnik Zečević, blagajnik Ivan Krajnc, odborniki prof. Mravljak, dr. Fischer, major Bojić in Jezernik. Pregledovalci računov so gg. Albert Rutar, podporučnik Zupančič in Jezernik. Strelska družina v Celju je bila letos zelo agilna in beleži lepe uspehe. Njen razvoj bo gotovo tudi v prihodnjem letu prav razveseljiv.

c **Drugi večer Strelske družine v Celju**, ki se je vršil v petek 12. t. m. v Celjskem domu, je najlepše uspel. Streljalo se je od 8. zvečer do 1. po-

noči. Oddanih je bilo vsega skupaj 800 strelcev. Tudi obisk je bil velik. Streljalo se je s štirimi malokaliberskimi. Prvo nagrado je prejel g. Kliner Pavel za doseženih 53 točk (možnost 60), drugo g. podporučnik Zupančič Adolf 48 točk. Od dam sta prejeli ga. Milena Fischerjeva prvo nagrado za 44 točk in ga. Štefka Hočvarjeva 2. nagrado za 38 točk. — Ta teden odpade strelski večer, prihodnji bo pravočasno objavljen v časopisju.

c **Zlata nedelja v Celju**. Gremij trgovcev v Celju sporoča, da bodo trgovine v mestu Celju zadnjo nedeljo pred Božičem, dne 21. t. m. odprte.

c **Predavanje v Mestnem kinu**. V okviru Ljudskega vseučilišča je predaval svetovni potnik in pisatelj g. Edmund Zscheile v soboto 13. t. m. od 17. do 18.30 v polni dvorani Mestnega kina o predmetu »V sedmih letih okrog sveta«. V zanimivem in poučnem predavanju je orisal svoje potovanje po Egiptu, Palestini, Perziji, Rusiji, Kitajski, Japonski, Siamu in Indiji. Predavatelj, vnet esperantist, je ponazoril svoje pripovedovanje s približno 50 originalnimi, lepimi skopičnimi slikami. Številno občinstvo je nagradilo predavatelja z živahnim aplavzom.

Štufe, kamgarne, ševijote, blago za modne hlače, double blago po zelo nizkih cenah edino pri tvrdki **Vegi & Bevc, pri farni cerkvi**

c **Antialkoholno predavanje**. Gosp. prof. Alojz Pavlič bo imel v sredo 17. t. m. ob 15. v Narodnem domu javno predavanje o treznostnem gibanju.

c **Smrtna kosa**. V soboto 13. t. m. je umrl v celjski bolnici 54letni Ivan Croato oziroma Horvat (ime ni točno dognano), hlapec brez posla in stalnega bivališča, v Gaberju 151 pa je umrla 64letna delavčeva vdova Jožefa Leskovškova. V nedeljo 14. t. m. je umrl v Gaberju 72 pri Celju 60letni tovarniški delavec Jurij Hočnik, v ponedeljek 15. t. m. pa v javni bolnici ga. Roza Wojskova, posestnica in mesarica v Gaberju v starosti 68 let. N. p. v. m.

c **Podporno društvo za revne otroke v Gaberju** je imelo svoje običajno Miklavžovo obdaritev 8. t. m. v telovadnici okoliške deške šole. Obdarovanih je bilo 75 otrok iz vrtca v Gaberju z obleko in čevlji in 41 drugih revnih otrok iz Gaberja in okolice. Nadalje je poslalo društvo zavodu šolskih sester 30 m barhanta, deški okoliški šoli pa 52 m flanela in hlačevine, ki se bo razdelila med revne učence in učenke ob priliki njihove božičnice. Vso prireditve so olepšali malčki iz otroškega vrtca, ki so prav srčkano nastopali z raznimi deklamacijami in prizorčki, ter mladinski zbor okoliške deške šole pod spretnim vodstvom g. Viktorja Kovača. Podporno društvo se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem, ki so na kakršenkoli način med letom pomagali društvu s prispevki. — Odbor.

c **Na državni realni gimnaziji v Celju** se pričinja že več dni pouk šole ob 8.15 zjutraj, ker so mnogi učenci, ki se vozijo z vlaki v šolo, zaradi neprestanih zamud jutranjega vlaka z Zidanega mosta zamujali pouk.

c **Šahovski mojster dr. Aljehin** se je peljal v soboto 13. t. m. ob 13.43 na poti iz Ljubljane v Maribor skozi Celje. Na kolodvoru so ga prisrčno pozdravili člani celjskega šahovskega kluba. Dr. Aljehin se je na kolodvoru vpisal v spominsko knjigo celjskega šahovskega kluba.

c **Obrtniški ples** bo kakor vsa leto v nedeljo 1. februarja 1931. Ostala celjska društva so naprošena, naj bi pri svojih prireditvah upoštevala ta datum.

c **Knjige Vodnikov družbe so dospale**. Dobijo se v pisarni Tourist-Office (novi paviljon pred kolodvorom). Člani se pozivajo, da ob enem plačajo članarino za leto 1931.

c **Celjski delovni trg**. Pri ekspozituri Javne borze dela v Celju je iskalo od 7. do 13. t. m. dela 45 oseb (33 moških in 12 žensk), iz prejšnjega tedna je preostalo 448 oseb (318

MODERNE

baržune,
volneno kreme,

Tweede i. t. d.

za damske obleke in plašče kupite v največji izbiri in nizki ceni v trgovini **Miloš Pšeničnik, Celje**

moških in 130 žensk), delo je bilo ponujeno za 40 oseb (31 moških in 9 žensk), posredovanj je bilo izvršenih za 19 oseb (13 moških in 6 žensk), odpadlo je 13 oseb (6 moških in 7 žensk), koncem tedna je ostalo v evidenci 461 oseb (332 moških in 129 žensk).

c **Celja antiqua et nova**. Za celjsko zgodovino zaslužni g. Martin Perc si je pred leti izmislil zanimivo delo, s katerim bi v besedi in sliki predstavil davno in slavno preteklost celjskega mesta. Pravkar je izšel drugi zvezek, ki predstavlja zgodovino celjskega grofovskega rodu od početka do njega viška. Po Perčevi zamisli in na osnovi obsežnih priprav je odlično narisal dvanajst radirank g. slikar A. F. Seebacher, pojasnjevalni tekst, ki je hkrati niz slik iz zgodovine Celjanov, pa je napisal g. prof. J. Orožen.

c **Prste mu je odrezalo**. V Negarjih pri Rogaški Slatini je slamoreznica odrezala 8 letnemu posestnikovemu sinu Albertu Šeligu štiri prste na levi roki. Šeligo se zdravi v celjski bolnici.

Zimsko perilo, pletenine, puloveri, nogavice, rokavice

v bogati izbiri po najnižjih cenah pri tvrdki **Vegi & Bevc, Celje**, Glavni trg št. 10, pri farni cerkvi.

c **Žrtve kolesarja**. V soboto 13. t. m. je neznan kolesar povozil 8 letnega Franca Odepa, sina hišnika v tovarni »Pyrota« v Gaberju. Deček je dobil občutne poškodbe na desni nogi in in so ga morali prepeljati v javno bolnico.

c **Sneg** brez dobrih čevljev je kakor Božič brez petja in veselja. Vse si pa lahko nabaviš prav po ceni v Trgovskem domu Stermecki. Da se tu dobe dobri čevlji, nam priča dejstvo, da je bila zaloga čevljev že tretjič v tej sezoni popolnoma razprodana in je sedaj na novo izpopolnjena. Pod pritiskom velikega konzuma si je tvrdka zagotovila mnogo nižje cene in najsolidnejše blago. Da ima tvrdka res vedno v mislih svoje kupce, nam pove že to, da kljub poviški carine na gramofonske plošče ni tvrdka povišala cen, ampak baš nasprotno, pri gotovih znamkah je še znižala cene. V vseh oddelkih veljajo znižane cene. Vsak, ki hoče štediti, bo pač izrazil priliko, da bo Božič bolj vesel in poln dobre volje.

c **V hotelu »Union« v Celju** se toči fino krajinsko vino 1930 po 12, v točilnici 10 Din, cviček 1929 po 16, v točilnici 14 Din, fino jeruzalemsko 1930 po 16, v točilnici 14 Din, traminec 1929 po 20, v točilnici 18 Din, sarajevsko dvorsko pivo vrček 5, v točilnici 4.50, čaša 3 Din. 840

Sport

t **Atletik SK Celje : SK Železničar Maribor 11 : 1 (4 : 1)**. V nedeljo 14. t. m. popoldne se je vršila na igrišču pri Skalni kleti finalna tekma za pokal LNP med celjskimi Atletiki in mariborskim Železničarjem, ki so jih premagali Atletiki z visoko difference golov 11 : 1 (4 : 1). Igra je bila v prvem polčasu še precej dobra, v drugem polčasu pa je sneg zelo oviral zlasti Mariborčane, ki so morali reducirati število svojih igralcev od 11 na 8. V drugi polovici je odpovedal mariborski vratar. Tekmo je sodil zelo objektivno g. Wagner. Celjski Atletiki so si s to tekmo priborili pokal LNP in s tem naslov pokalnega prvaka za l. 1930.

Blago za **smučarske obleke** nogavice, dokolenice, volneno perilo, nahrbtnike dobite najceneje pri

Franco Kolbezen, Celje

CREP SATEN
CREP GEORGETE
CREP DE CHINE

Velika izbira! Najnižje cene!
Franco Kolbezen, Celje

Anekdote

Gospa de Pomairol, ki je hodila intervenirat, da naj bi njenega moža sprejeli v akademijo, je rekla Coppeeju: »Glasujte zanj, prosim Vas. Umrli bo, če ne bo izvoljen!« In Coppee je res glasoval zanj, toda Pomairol ni bil izvoljen in tudi ni potem umrl. In gospa Pomairol je naslednje leto obnovila svoja prizadevanja. Ko se je zopet obrnila na Coppeeja, ji je ta odločno odvrnil: »Nikdar več, draga gospa! Jaz sem napram vašemu možu lani držal besedo, on pa ne!«

Najboljše angleško sukno za moške obleke dobite pri J. Kudiš, Celje

Dopisi

Konjice. Sokolsko društvo v Konjicah je ognjišče, okoli katerega se zbira vse, kar podpira težnje in cilje naše vlade in kar hoče Jugoslaviji samo dobro, našemu narodu pa boljšo bodočnost. Društvo ima svoje prire-

Za Božič

priporoča

**gnjati
zvite gnjati
prekajeno meso
kg 23 Din
Viktor Zany
prekajevalec.**

Oglašujte!

Za malo denarja dobite modro angleško blago za damske plašče pri J. Kudiš, Celje, Kralja Petra c.

ditve v Narodnem domu, ki ga je dala Posojilnica prenoviti, telovadnico pa ima v deški osnovni šoli. Tu je postavljen tudi gledališki oder in se vrše tukaj vse gledališke prireditve. V tekočem poslovnem letu se bodo uprizorjale tudi prvič v Konjicah lutkovne igre. Sokolsko društvo ima svoj orkester, svoj pevski zbor, poseben dramski odsek in odsek za lutkovno gledališče. Ta teden se bo ustanovil tudi tamburaški zbor. Gospodarske zadeve društva obravnava poseben gospodarski odsek. Praznik Ujedinjenja in Sokolski praznik smo obhajali v Narodnem domu 30. novembra zvečer in je bilo ob tej priliki proslavljeno tudi osvobodjenje češkoslovaškega naroda, ker se ta proslava zaradi tehničnih ovir ni mogla izvesti 28. oktobra. Spored proslave je bil prav pester, godbene točke so se vrstile za pevske nastopi, o pomenu 1. decembra je govoril br. notar Jereb, o osvobodjenju Čehoslovakov pa je predaval br. dr. Mejak. Po proslavi se je vršila neprisiljena prosta zabava. Proslava je bila zelo dobro obiskana, po daljšem času se je zbrala v Narodnem domu skoro vsa konjiška narodna družba. Miklavžovo je društvo obhajalo v telovadnici z obdarovanjem sokolskega naraščaja in dece, za katero so prispevali večje in manjše zneske člani in članice ter društvo samo. Na praznik 8. decembra se je vršil tečaj za vadiatelje in vadiateljice sokolske dece. Celodnevni tečaj je vodil br. Lavrenčič iz Maribora. Obiskali so tečaj odpotniki iz Konjic, Loč, Oplotnice, Poljčan, Vitanja, Zreč in sokolske čete na Keblju, skupno 21 bratov in sester. Ta društva tvorijo nekako enoto zase in se pripravljajo organizacija teh društev v dravinjsko sokolsko okrožje. Za naše malčke je Sokol priredil v soboto 6. decembra zvečer in v nedeljo 7. decembra popoldne otroško igro »Grudica«. Sokolska deca, ki je nastopila v igri, je svojo nalogo prav

Smoking blago v črni in modri barvi

dalje za sportne obleke in damske plašče, svile, srajce, kravate, nogavice dobite v veliki izbiri in po nizkih cenah pri tvrdki

Franc Kolbezen, Celje, Prešernova 3

posrečeno rešila in s svojim ljubkim nastopom ganila marsikaterega gledalca do solz. Obisk je bil pri obeh predstavah zelo dober. Želimo si še več otroških predstav. V kratkem bo nastopil s svojimi diletanti pred sokolsko občinstvo br. Vagner, znan kot prvovrsten režiser. Na predvečer kraljevega rojstnega dne, 16. decembra, bo priredilo Sokolsko društvo v Narodnem domu družabni večer za svoje članstvo in prijatelje Sokolstva. Po izredno uspelem »Zdravstvenem tednu« v prejšnjem mesecu se vrši pod okriljem Sokolskega društva gospodarsko-prosvetni tečaj v nedeljo 21. decembra in sicer od 9. do 1/2 13. in od 13. do 14. Na sporedu so naslednja predavanja: 1. Splošna in strokovna izobražba kot temelj gospodarskega napredka kmečkega in vseh drugih stanov. 2. Umno sadjarstvo predpogoj večjega blagostanja našega kmeta. 3. Gnojenje z umetnimi gnojili nujna potreba za uspešno poljedelstvo. 4. Zdravstveni film in 5. Gospodarski

film: Kmetijsko potovanje po Jugoslaviji. Za ta tečaj vlada veliko zanimanje v vsej konjiški okolici in je pričakovati velikega obiska iz vseh krajev konjiške okolice, kjer je sokolska misel dobila največji razmah. Dr. M.

Prepričajte se, kakšno angleško blago Vam nudi po nizki ceni J. Kudiš, Celje, Kralja Petra c. 13

Kino

Mestni kino Celje. V ponedeljek 15. in torek 16. kino zaprt zaradi preureditve za zvočni film. V sredo (rojstni dan Nj. Vel. kralja) 17. dec. ob pol 5., 6. in 9. zadnje predstave nemega filma. Program bo razviden z izlozbi Mestnega kina v mestu in Gaberju. Za vsakega veliko preseñenje!

FOTO PELIKAN

Naročila za božična darila se sprejemajo: za povečane slike do 18. in naravne posnetke do 20. t. m. — Do božičnih praznikov atelje dnevno odprt do 8. zvečer in toplo zakurjen.

D. N. Mamin-Sibirjak:

Brata Gordejeva

Roman.

Iz ruščine prevedel J. O.

»Kako neustrašen je!« si je mislila starka. »Tako kljubovalno mu gleda v oči... Ah, drzen je!«

Zdaj pa zdaj so se odprla vrata zadnje sobe in z neslišnimi koraki je prihajala okrogla, majhna ženska in se z znaki sporazumevala z Amfejo Parfenovno. To je bila Nemka Palageja, ki je imela v hiši vidno ulogo. Tudi ona je bila oblečena v sarafo iz modrega platna in ž žoltimi našivki na izrezanih mestih. Ko je pogledala Nemka gospo s svojimi malimi, sivimi očmi, je zakrila usta s široko dlanjo: razumela je, za kaj gre, saj si je mogla ogledati mohamedanca*) iz svoje kuhinje. Amfeja Parfenovna je stiskala ustnice, mrgodila goste obrvi in Nemka je izginila, kakor je bila prišla. To je bila »zvesta služabnica«, ki je gospodarila v vsej hiši. Amfejo Parfenovno je enostavno oboževala in ji je čitala iz oči vsako misel.

Ko je Fedot Jakimič končal svoje jutranje sprejemanje, se je Amfeja Parfenovna neslišno oddaljila v zadnjo sobo, kjer je stal in kipel samovar in so se kadili vroči livanci. Starec ni trpel, da bi se v njegove posle mešale ženske. Ali tokrat je stopil v zadnjo sobo vesel in je izpregovoril:

»Nič ne de, za prvič zadosti, Fetjuška... Nosil — ne izgubljalj. Nažgal sem ju ničvredneža in kako... Narodec!«

»Ti si se pa močno razburil, Fedot Jakimič«, je pokorno pripomnila starka. »Lahko se reče, da si preveč kričal. Ljudje tega niso vredni... Pomusli-manila sta se seveda v tujem svetu.«

»A mi jih spreobrnemo v svojo vero... ha-ha! Kaj ne, da je ta Nikaška bister? ... Niti klobuka ni snel in je odšel, ne da bi se bil oprostil. Malik nad malika...«

»Leonid bo nekoliko skromnejši... vljudnejši.«

»Oba sta lepa, Fetjuška... No, tudi mi ne jemo zeljne juhe na posodo s coklijami. Kaj ne, kako se je Nikaška pokazal strogega. Ha, ha! ... Tu že spozna svojo podjetnost... A tega ne ve, da je ves v mojih rokah. Jedel bo mojo kašo, metel moje maslo. Vsega se je učil, a starešinstva ne razume. No, da se izmika jo burji strme gore... Za prvo stvar pošljem Nikaško v bakreni rudnik. Naj se nauči, kako sladko je s Fedotom Jakimičem zobati grozdje.«

*) Rusa, ki sta se navzela tujih nazorov; krivo-verca.

**) Borec za narodne pravice.

»Mlad je še...« je kakor v Nikonovo opravičilo pripomnila Amfeja Parfenovna in se sama ustrašila svoje smelosti. »Na tvoje besede, Fedot Jakimič, sem to pripomnila, ne da bi se kot ženska hotela vmešavati.«

»To pa to!« je zakričal nad ženo starec in se pomračil. »Nimam rad, da bi kokoši petelinom pele... Nimam rad, to je vse! Proti srcu si mi govorila, tako je! Komaj sem se bil pomiril, pa si me zopet razburila. Fej!...«

»Oprosti, Fedot Jakimič, nepremišljeno sem bleknila.«

»Neumnica!«

Starec je udaril s pestjo po mizi in molče začel hoditi po sobi.

Gosposka hiša je bila po starinsko urejena. Pravzaprav je bila velika kmečka hiša, ki jo je veža delila na prednji in zadnji del. V prvem delu sta bili samo dve sobi, ki sta imeli pet majhnih oken na ulico. Oprema v njih je bila modna — zavese iz muselina, preproge, mehko pohištvo, omare za posodo in cenene slike po stenah. Gospodar in gospodinja sta se zadrževala v prednjem delu samo, kadar so bili gostje v hiši; zato je izgledal brez življenja, pararno. Zadnji del je bil urejen po starinsko, mesto stolov so bile ob stenah široke klopi, okrašene z modrimi kockastimi okraski. V sprednjem voglu je bil ikonostas*) s slikami iz starinskega razkolniškega Sv. pisma, bakrenimi škrinjami in križi. Tu je vedno gorela »neugasljiva**). V posebni skrinji, pritrjeni na steno, so se shranjevale molitvena knjiga in knjiga psalmov, sveče in kadilo. Za te stvari je skrbela sama Amfeja Parfenovna. Nekoliko omar s posodo, pisalna miza v notranji steni, starinska velika ura na steni, kanarček v kletki, nekoliko geranj na oknih — to je bilo vse. Lesena pregraja, ki je bila tudi okrašena z modrimi, kockastimi okraski, je delila zadnji del v dve sobi, v drugi izmed njih je bila spalnica s široko posteljo za dve osebi, pernicami, goro vzglavnikov, naslanjači in garderobo. Ko so še bili otroci majhni, je bila tu otroška soba, ahi otroci so že davno odrasli in so bili preskrbljeni, tako da sta starec in starka sama živela v hiši. Pravzaprav je bivala Amfeja Parfenovna le malo v sobah in tujim ljudem se ni prav nič kazala — imela je zgoraj sobico z velikim oknom, ki je bila urejena čisto po njenem okusu. V to sobico je prihajal sam Fedot Jakimič le tedaj, kadar mu je Amfeja Parfenovna dovolila. V sobah je vladala volja Fedota Jakimiča, v svetli sobici pa je carjevala samo Amfeja Parfenovna.

*) Ikonostas = oltar s svetimi podobami.

**) Neugasljiva = večna luč.

Sobica je bila podobna molilnici. Ena stena je bila docela pokrita s slikami in Amfeja Parfenovna je tu sama »govorila kanone*) dolgo čez polnoč. Edina priča te domače pobožnosti so bili Nemka Palageja in razni »tuji ljudje«, ki so prihajali v gosposko hišo po potih, koder jih ni nihče videl, in ki so prav tako odhajali. V svoji sobici je bila Amfeja Parfenovna stroga in nedostopna, tako da se je je bal tudi sam Fedot Jakimič, ki je kričal nad ženo, kadar je bila v sobah pri njem.

»Čajar in tobakar!« je kregala moža Amfeja Parfenovna, čuteča se v vlogi poglavarja hiše. »V smoli se boš nekoč kuhal.«

»Oh, bom se...« je pritrjeval Fedot Jakimič skesano vzdihujoč. »Oslabel sem, Amfeja Parfenovna.«

Dolnji sobi in svetla sobica so tako predstavljale dva različna sveta, ki sta se stikala med seboj samo radi življenjske potrebe in slabosti. Starec in starka sta živela po stari veri, čeprav se je Fedot Jakimič že davno »posvetovnjačil«. Iz tega je izvirala velika prednost Amfeje Parfenovne, ki se je neuklonljivo držala staročetovskih izročil. Ona je bila v svojem razkolniškem svetu stolp ter krepka obramba praganjane stare vere in bila je v obširnih stikih s svojimi somišljeniki. Javni položaj je silil Fedota Jakimiča, ki je bil glavni upravitelj Zemljanskih zavodov, k temu, da se je neprestano ogibal »nikonijanske hudobe**), zato je pred svojo ženo vedno občutil nekako krivdo. Le malokdaj je mogel biti sam in še celo nikonijance — je moral sprejemati v svojih sobah: rudniškega načelnika in protopopa***), razne sodne nameščence, državne uradnike, načelnike in druge potrebne ljudi. Ime Amfeje Parfenovne kot vernice stare vere pa je vzbujalo grozo, tudi Fedot Jakimič se je je pravzaprav bal, ne glede na svoje kričanje in na surove izpade. To čustvo je zraslo tekom let docela neopazno, tako da si ga niti sam strogi starec ni znal razlagati. Na drugi strani si je pridobila Amfeja Parfenovna velik in odločujoč vpliv v svojem staroobrednem svetu, tako da so prihajali k njej po tih blagoslov, kadar je bilo treba spraviti na razkolniško stran kakega potrebnega podpornika, pomiriti nastalo nikonijansko besnost ali odstraniti nevarnega človeka. Starka je znala ukreniti potrebno neopazno in preprosto, ostajajoč v temi. Končno pa je k uspehu njenega dela mnogo pripomogel javni položaj, ki ga je imela kot žena glavnega upravitelja.

*) Molitve.

**) Patrijarh Nikon je dal v 17. stoletju popraviti cerkvene knjige, vsled česar so se razkolniki odcepili od skupne pravoslavne cerkve.

*** Višjega duhovnika.

Oglašujte v »Novi Dobi«!

Veletrgovina
igrač in galanterije
F. König, Celje

Velika izbira **božičnih daril**: igrače, galanterijsko blago, blago iz usnja, gramofoni, snežni čevlji „**TRETORN**“.

okrasje za božično drevo. — Oglejte si izložbena okna in božično CENE SOLIDNE! razstavo v prvem nadstropju. CENE SOLIDNE!

Božične in novoletne dopisnice
Okraski za božično drevo
Kreppapir, svileni in barvani papir
Čudežne sveče za drevo (Wunderkerzen)
Jaslice izgotovljene v polah
Blaznikova in družinske pratike
vse v največji izbiri po nizki ceni
v veletrgovini s papirjem in knjigami
Goričar & Leskovšek, Celje

Restavraterji, pozor!

Prodajam prvovrsten elektr. pianino in sploh gostilniški in hotelski inventar radi opustitve obrata. Hotel »Solnce«, Rogaška Slatina.

Vajenca

za fotografsko obrt, zdravega in poštenega s primerno predizobrazbo sprejme Foto Pelikan, Celje. 2-1

Vsaka posamezna vrsta
bonbonov, čokolade in keksov

znamke **Schmidt** nudi poseben užitek. Zato kupujte samo proizvode renomirane svetovne tvrdke **Viktor Schmidt & Söhne, Wien.**

Pisalni stroji

znamke „**Underwood**“ se dobe pri **Antonu Lečniku, Celje, Glavni trg.** Prodaja tudi na obroke.

Popravila okenskih šip

izvršuje hitro in poceni „**Kristalija**“ Celje, Prešernova ulica 15.

Odrasli in otroci

delajo z velikim uspehom kuro za čiščenje in osveženje krvi s **Figolom**. Figol se dobi v vsaki lekarni, po pošti ga pa razpošilja proizvajalec: Apotekar dr. Semelič, Dubrovnik 2/62. 3 steklenice s poštnino 105.—, 8 stekl. 245.—, 1 stekl. 40 Din.

Pohištvo

10 komadov, popolnoma novo, se prodaja po ugodni ceni. Naslov v upr.

Pri Sterniši

v **Zavodni**

dobite najcenejše pohištvo in sploh najboljše mizarske izdelke.

Sportne čevlje

snežke
galoše

za dame, gospode in otroke, v bogati izbiri kupite pri tvrdki

ŠT. STRAŠEK

Kovaška ulica 1

Znižane cene! Oglejte si izložbel!

USTANOVljena LETA 1881.

Celjska posojilnica d. v Celju

Celje

v lastni hiši **Narodni dom**

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg zavedovih aktiv po Din 100.000.000.— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo nad Din 14.500.000.—.

PODRUŽNICI:

MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 11.

ŠOŠTANJ
(v lastni hiši)

Franjo Dolžan

kleparstvo, vodovodne inštalacije strelovodne naprave. CELJE, ZA KRESIJO 4. Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila. Postrežba točna in solidna. Cene zmerne. 50-24

V globoki žalosti javljamo tužno vest, da je gospa

ROZA WOJSK

posestnica in mesarica v Gaberju

dne 15. decembra po kratki bolezni, previdena s tolažili sv. vere, preminula.

Pogreb se bo vršil v sredo 17. decembra ob 4. popoldne iz hiše žalosti v Gaberju št. 42, na okoliško pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek 18. decembra v cerkvi sv. Daniela v Celju.

CELJE—GRAZ—MARIAZELL, dne 15. decembra 1930.

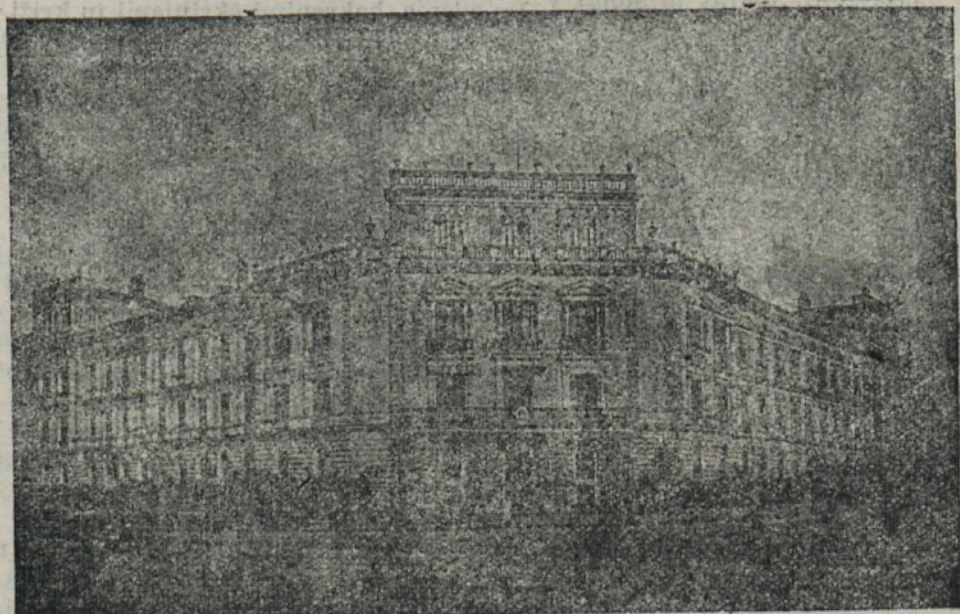
Adolf Wojsk, sin; Roza Perz in Marijana Franz, hčerki in vsi ostali sorodniki.

Inserirajte v „NOVI DOBI“!

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnovarnem zavodu, ki že obstoja 64 let

Celjska mestna hranilnica

v **CELJU, KREKOV TRG** (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. Vse prošnje rešuje brezplačno.

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice še mesto Celje z vsem premoženjem in vso davčno močjo.